

WORLD PARROT TRUST

PsittaScene Spring/våren 2017
Översättning Lars Persson/Åsa Persson
Redigering Maria Rogstadius
www.parrots.org
sweden@parrots.org

INNEHÅLL

- 4 Ett budskap från .. *Steve Milpacher, WPT-direktör*
  - 5 Om Indigoaran, Forskning och återhämtning *En bildsamling*
  - 12 Kappapegojan håller stand i *Woodbush Forest*
  - 16 Utgör Kappapegojorna en separat art? ...och har det någon betydelse?
  - 18 Äventyr vid bevarande *En volontärs trädklättring inom Araprojektet*
  - 19 Bokrecension *Cornell Lab of Ornithology Handbook of Bird Biology - Third Edition*
  - 20 Ett framgångsrikt år: *Framsteg för blåstrupiga aror*
  - 24 Fria till sist: *2016 Frisläppning av räddade brunpannade conurer*
  - 26 PsittaNytt *Nyheter och händelser som rör papegojor, PsittaScene-upplageindex för 2016, WPT-kontakter*
  - 28 Papegojor i det fria: *Grå jako vs svartvit näshornsfågel*
-

PÅ OMSLAGEN

Forskaren Erica Pacifico sköter omsorgsfullt en nyfiken indigoaraunge (*Lear's Macaw, Anodorhynchus leari*) som ligger nere i ett bo i en djup och trång bergsklyfta vid Canudos Biological Station, Biodiversitas Foundation, Brasilien. Hon bär mask för att skydda sig från damm och avföring.

Under en expedition 2016 upptäckte projektlaget att de sällsynta arorna hade återvänt till en historisk häckningsplats efter fyra årtiondens frånvaro.

Läs mer på sidan 5 om indigoaran - forskning och återhämtning.

Foto © Dorivaldo Alves

ETT BUDSKAP FRÅN... STEVES SKRIVBORD

Denna upplaga av *PsittaScene* har fått mig att fundera på de anmärkningsvärt dedikerade och talangfulla personer som finns runt om i världen och som vi samarbetar med för att rädda papegojor. Deras beslutsamhet och envishet är beundransvärd.

Gruppmedlemmar inom indigoaraprojektet kryper djupt in i fladdermusfyllda skrevor för att finna de sällsynta ungarna för att undersöka och ringmärka dem, och möter tappert mördarbin. Volontärer i Costa Rica som hjälper ljusröda aror hamnar ibland i situationer högt upp i träden utan väg ned och behöver därför räddningshjälp av andra.

I Bolivia där de blåstrupiga arorna finns kommer de säsongsmässiga regnen i syndafloder och lämnar projektarbetare att vada och i värsta fall paddla genom vattenmassorna under flera månader av året. Och så för alla finns det mängder av insekter, några av dem vänskapligt sinnade medan andra söker en måltid från ett varmblodigt däggdjur.

Dessa personer utstår några av de svåraste förhållanden på planeten, allt för att hjälpa djur i det fria. Men de utför gärna arbetet som ibland leder till besvikelser men även är djupt givande och inspirerande. Vi på WPT, och papegojorna, är för evigt tacksamma.

Steve Milpacher, WPT Operations Director

LÄMNA ETT ARV, VILKET KOMMER ATT BLI DITT ARV?

Låt din hängivenhet för papegojor leva vidare.

Att lämna en arvs gåva till World Parrot Trust från dina tillgångar kan vara ett av de lättaste och mest givande bidrag du någonsin kommer att göra.

Gå in på vår webbsida parrots.org/legacy eller kontakta ett kontor närmast dig (se sidan 27).

INDIGOARAN: FORSKNING OCH ÅTERHÄMTNING

Under de senaste årtiondena har forskaren Erica Pacífico och hennes team arbetat med de sista återstående indigoarorna (Lear's Macaw, *Anodorhynchus leari*). (Övers. anm. LP: indigoara enligt BirdLife, tidigare Lears ara). Deras senaste av WPT stödda expedition var en som ökade kunskapen, gav nya upptäckter och förnyat hopp för dessa speciella fåglar.

I den nordliga centrala delen av Bahiaregionen i Brasilien lever dessa speciella blå aror, vars läte låter ungefär som amerikanska kråkor, ett utmanande liv. De har sina bon i djupa skrevor i höga klippbranter långt bort från de flesta rovdjur, där de föder upp en eller två ungar under varje framgångsrikt år. De uthärdar hårda och torra villkor och hotas av människor och habitatförlust. Men trots detta har dessa motståndskraftiga fåglar börjat återhämta sig.

Sedan 2008 har Erica Pacífico och hennes team genomfört sju expeditioner vid Canudos Biological Station of Biodiversitas Foundation som är den sista fristaden för indigoaran. De har där upptäckt ny information rörande födo- och häckningsbeteenden och hur miljön som dessa fåglar lever i påverkar dem. 2016 genomförde teamet en 45-dagars expedition med sex volontärer, fem forskare och tre lokala guider, för att fortsätta arbetet.

Här är berättelsen om teamet och om arorna - i bilder. Foton är tagna vid Canudos Biological Station, Biodiversitas Foundation.

ÅRETS ARBETE:

ÖVERVAKNING AV FRAMGÅNGARNA VID HÄCKNINGEN

Under gånget år har projektteamet gjort observationer i 35 bon på 4 häckningsplatser där de kontrollerat fåglarnas hälsa och ringmärkt 47 indigoaraungar i 31 bon. Dessutom ledde de en studie som rörde föräldrafåglarnas acceptans av en ny märkningsmetod och denna används nu

eftersom det var svårt att läsa siffrorna på de gamla banden. Med de nya banden hoppas man att unga aror lättare kan identifieras med kikare och andra hjälpmedel.

STUDIER OM SJUKDOMAR SOM RÖR FÅGELUNGAR

André Saidenberg, DVM PhD och ansvarig för WPTs Brasilienprogram, och Marcos V. R. Marques, DVM PhD, har samlat in avförings- och blodprover från arornas ungar för att studera sjukdomar som kan påverka populationen.

UNDERSÖKNING AV UNGAR I NYA OMRÅDEN

Forskarna kunde 2016 undersöka ungar i ett bo i Baixa do Chico-området för första gången. Arorna hade försvunnit från denna plats under 70-talet men nu är ungefär 60 fåglar tillbaka för häckning. Men trycket på dem fortsätter. Pågående störningar fortsätter på grund av jordbrukare och deras framfart med sina redskap. På grund av detta tror man att arorna bytt häckningsplats till en annan lugnare plats vid samma väg. Det lokala indianska samhället bad teamet att sätta upp en skylt med texten "Stör ej" för att få folk att undvika denna stig under arornas känsliga tid.

Bildtexter:

Fältarbetsteamet och volontärer för bostudier vid Canudos Biological Station of Biodiversitas Foundation. Från vänster till höger: (bakre raden) João Carlos Nogueira, Máximo Cardoso, Thiago Filadelfo, Fernanda Lacerda, Roberta A. Cunha, Angela Prochilo. (främre raden) Cesar Leite, Erica Pacífico.

Forskaren Erica Pacífico och assistenten Máximo Cardoso firar sig ned för en bergsbrant för att arbeta med indigoaraungar.

FAKTARUTA

Lear's Macaw, indigoara (*Anodorhynchus leari*)

Världspopulation:

< 1 200

Var finns de:

Den vilda populationen är begränsad till Raso da Catarina-platån inom nordöstra Bahia, Brasilien. De kan återfinnas i torr, snårig, törnrik terräng (caatinga). Mestadels i områden med *Syagrus coronate*-palmer.

Hot:

Arten hotas av habitatförlust, jakt och illegal fångst.

Ekologi och beteende:

Dessa aror har setts i ljudliga flockar utanför häckningssäsongen. Boplatser är i vittrade sprickor nära de översta delarna av sandstensraviner. De söker föda innan gryningen och vilar i skymningen.

INVASIVA AFRIKANISERADE MÖRDARBINS PÅVERKAN PÅ UNGAR

Tillsammans med två nordamerikanska entomologer (Caroline Efstathion, PhD, och Robert French Horsburgh, PhD) har teamet försökt undersöka hur stor påverkan förvildade mördarbin (*Apis cff. mellifera*) har på indigoarorna genom att studera insekterna på potentiella boplatser. De värsta områdena för påverkan tycks vara Barreiras och Baixa do Chico.

Bin som invaderar bon, i samband med honungssamlade aktiviteter i skogen och på klipporna, är ett problem för arorna som läggs till de andra utmaningar de utsätts för (habitatförlust, förlust av boplatser och illegal plundring för både lokal och internationell handel).

Nästa steg i hjälpen för att förhindra möjliga förluster på grund av nya hot är att använda data som samlats från studien och göra en handlingsplan för utrotning av insekterna. Under tiden har ett antal experiment utförts som att använda fångstfällor för att attrahera och fånga svärmar och att med hjälp av armborst skjuta insektsmedel på bikupor.

Bildtexter:

En gruppmedlem hänger upp en träfälla för att lura mördarbin.

Biologer klär sig för att söka efter de aggressiva insekterna.

Armborstspil laddad med insektsmedel inskjuten i bikupa.

Volontärbologen Roberta A. Cunha organiserar biologiska prover som samlats från indigoarors viloplats vid Canudos Biological Station of Biodiversitas Foundation.

Förberedelsearbete med fjäderprover.

Katalogisering av fröprover.

PROVTAGNING FÖR FÖDOSÖKANDETS EKOLOGI OCH POPULATIONSGENETISKA STUDIER

Tillsammans med observationer av fåglarnas beteende rörande fodersök gjorde forskarna också upptäckter och katalogiseranden av 24 nya sorters föda, samt prover från 800 fjädrar på viloplats (en metod känd som icke-invasiv provtagning) för att studera indigoarans diet. De samlade också in 300 fjädrar för DNA-analys (för att genetiskt identifiera enskilda fåglar) och 200 avföringsprover för en fröspridningsstudie i samarbete med Museu de Ciencias Naturales de Madrid.

STUDIE AVSEENDE HABITATENS KVALITET

Teamet reste 1 500 km och besökte samhällena Campo Formoso, Umburanas, Sento Sé, Morro do Chapéu, Andorinhas, Uá-Uá och Euclides da Cunha. På denna resa fick teamet kunskap om två nya platser för fåglar (Queixo Dantas, i Campo Formoso och Gruta dos Brejões, i Umburanas) och dessutom en ny viloplats i Barra do Tanque (Euclides da Cunha) där de kunde räkna till 147 aror.

BOQUEIRÃO DA ONÇA SOM FRISLÄPPNINGSPLOTS

Onca-platsen är en *caatinga*-skog (torr buskskog), ett mindre skogsområde som omfattar 900 000 ha från vilket arorna försvann under 2000-talet. Under den sista expeditionen som gjordes av Fundação Biodiversitas i området kunde man räkna till omkring 30 aror. Lokalinnevärdare talar om en historisk population om över 100 aror. Nu finns endast två, icke-häckande, fåglar inom området.

Ett framtida mål är att identifiera både tillflykts- och födoområden för indigoarorna och att implementera ett program för att återupprätta populationen genom att i området frisläppa fåglar som fötts upp i fångenskap.

DOKUMENTÄRFILMNING OCH INTERVJU

Biologerna Angela Prochilo och Cesar Leite följde med teamet 2016 för att dokumentera fältarbetets utmaningar och arbetet med att bevara arorna. Dokumentären är en del av Angelas master-projekt med BBC Wildlife, i samarbete med fotografen João Marcus Rosa (Nitro Imagens, Belo Horizonte) och med World Parrot Trust som medfinansier.

Forskaren Erica Pacífico deltog också i en intervju utanför Barreiras i Canudos kommun avseende bevarandet av platser som indigoarorna använder i sina födosök.

Produktion av Pierre Alonso och Eliomar Almeida.

Bildtexter:

Teamet intervjuade dussintals äldre lokala invånare för att samla information om historiska områden med indigoaror.

I Serra das Araras, miljöskyddsområde (APA) Gruta dos Brejoes In Umburanoas finns förhistorisk konst och i några av konstverken finns fåglar i flykt och några liknar indigoaror.

Biologen Angela Prochilo under inspelning av dokumentären i Boqueirão da Onça-området.

Erkännanden:

Studier av indigoarans populationsdynamik har pågått sedan 2014 med stöd av Fundação Biodiversitas (FB), Instituto Arara Azul (ITA) och Centro de Estudos de Migração de Aves (CEMAVE-ICMBio). Koordination av Erica Pacífico, M.Sc., biolog och PhD-student inom "Ciências sem Fronteiras" Program, CAPES och också vid Conservation Biology Department of the Doñana Biological Station (EBD-CSIC) i samarbete med Museu de Zoologia da Universidade de São Paulo (MZUSP) och med Laboratório de Genética Molecular de Aves da Universidade de São Paulo (LGEMA). Fältarbetet stöddes av World Parrot Trust (WPT) och Toyolex Veículos Concessionária. Laboratoriearbetet stöddes av Loro Parque Fundación.

*I det avlägsna nordöstra hörnet av Sydafrika finns ett litet fragment av en afromontansk skog som klänger på Drakensbergs branter. Majestätiska Yellowwood- (*Cladrastis lutea*) och Matumi-träd (*Breonadia salicina*) når ovanför de övre delarna av Woodbush-skogen med lavar och epifyter som ser ut att rinna över grenar på samma sätt som de vattenfall som rinner ned genom ravinerna.*

*Denna lilla ficka av subtropisk skog innehåller ett antal specialiserade fågelarter och bland dessa finns Kappapegojan (*Poicephalus robustus robustus*) vid bergskedjans yttersta norra ände.*

KAPPAPEGOJORNA HÅLLER STÅND I WOODBUSH FOREST

AV DR. ROWAN MARTIN, PROGRAM DIREKTÖR WPT-AFRIKA

EN GÅNG FANNS VIDSTRÄCKTA skogar men forntida klimatändring och under senare tid trädavverkning har lett till uppsplittring av skogsområdet vilket i sin tur har medfört att dessa fåglar separerats i olika populationer med avstånd på hundratals kilometer.

Endast en liten del av sydafrikas afromontana skogar återstår nu och den är spridd i stycken längs Drakensbergsbranten och Eastern Cape. Isoleringen har påverkat Kappapegojornas genetiska uppbyggnad i Limpopos Woodbush-skog. En nylig studie har avslöjat att denna population är genetiskt skild från andra Kappapegojor. Forskningen stödjer tanken att isoleringen är ett relativt nytt fenomen och frågan uppstår hur länge dessa papegojor kan hålla stånd.

Då den globala populationen av Kappapegojor idag uppskattas till knappt 2 000 individer, gör detta bevarandet av detta skogsfragment och de unika papegojor som bor där till en nödvändighet.

Med hjälp av World Parrot Trust (WPT) initierade de lokala fågelexperterna David Letsoalo och Paul Nkhumane 2013 ett fältprojekt som syftade till att förstå mer om Kappapegojorna i

Woodbush forest och att höja medvetandet om betydelsen av detta område för bevarandet av dessa fåglar. David och Paul arbetar som fågelguider vid Kurisa Moya Nature Lodge och har ingående kunskap om området och dess fåglar. De har också starka band till det lokala samhället och är djupt engagerade i bevarandefrågor.

David, Paul och WPT bildade ett team tillsammans med Professor Craig Symes från University of Witwatersrand, som har lett omfattande forskning nära relaterad till beigehuvade papegojor (*Poicephalus robustus suahelicus*) i regionen, och etablerade ett övervakningsprojekt. Genom systematiska undersökningar av nyckelområden syftar projektet till att förstå populationsförändringar, vad som driver fåglarna till årstidsmässiga rörelser samt samspelet mellan Kappapegojor och andra arter. Boplatser har identifierats och ansträngningar har utökats för att studera mera avlägsna områden för att få en än mer detaljerad bild av hur papegojorna utnyttjar sin dramatiska omgivning.

Områdets branta sluttningar som är täckta av tät skog genomkorsas av ett fåtal vägar och stigar. Endast tid och tålamod kommer att avslöja dessa fascinerande fåglars djupare hemligheter. Det finns mycket att lära, såsom läget för viktiga bo- och sovplatser.

Liksom många papegojor så visar Kappapegojornas rörelser årstidsmässiga variationer som rör tillgängligheten och tillgången på föda och fåglarna samlas i stora flockar när träden bär frukt. Platserna med tillgång på föda kan förutses med stor säkerhet och en av de största chanserna att se stora flockar av Kappapegojor är under fruktsäsongen vid en särskild pekan- och macadamianöt-farm vid basen av Magoebaskloof valley. Historiskt sett har nötfarmare uppfattat papegojorna som pest men ägarna till Amorentia-ägorna har en mera upplyst syn.

I stället för att förfölja papegojorna har de försökt stödja dem genom att erbjuda holkar för att få dem att häcka i närheten. När en grupp internationella experter på att klättra i träd besökte området 2014 såg markägaren Wynand Espach en möjlighet att nyttja deras skicklighet i att utveckla programmet med att sätta upp holkar.

Med enade krafter föddes gruppen 'Explore Trees' och den har sedan dess assisterat bevarandeprojekt för timnejako (västlig jako) i Guinea-Bissau (se '*Climbing High for Timneh Parrots*', *Klättra högt för timnejakon*, PsittaScene, sommarnumret 2016) och indigoaran i Brasilien. Med insatser för att se till att mördarbin inte tar över holkarna så hoppas man att Kappapegojorna snart kommer att inta sina platser. De läxor som här kan läras kan vara ovärderliga för att gynna häckande populationer på andra platser inom deras utbredningsområde.

Framtiden för Woodbush forest och de fantastiska träden som är nödvändiga för Kappapegojornas existens ligger i nästa generations händer och medveten om detta har David Letsoalo drivit på utvecklingen av ett samverkansprogram i regionens skolor. Med hjälp av World Parrot Trust har över 100 barn nåtts för Davids passion och entusiasm för skogen och dess fåglar. Olika spel, lekar och andra aktiviteter har erbjudit möjligheter för barnen både inne i och utanför klassrummet att lära sig om den nära relation som finns mellan Woodbush forests gamla träd och dess karismatiska fåglar. Att plantera träd runt deras skola har givit dessa framtida "skogsvaktare" ett personligt intresse i bevarandet av papegojor som kommer att påverka området bortom deras egen livstid. Programmet har haft stor initial framgång och kommer att fortsätta.

Fastän populationen är fortsatt liten och situationen prekär så bådär bevarandeåtgärdernas diversitet gott för Kappapegojorna i Woodbush forest och för deras framtid. Efterhand som mera lärdom fås genom mödosam forskning, kommer åtgärderna att förfinas och bli mera målinriktade på de platser och områden där de gör mest nytta. Det främsta skälet till gott hopp är kanske att dessa ansträngningar drivs av en passionerad lokalbefolkning vilket kan inspirera morgondagens bevarandeexperter.

World Parrot Trust önskar tacka många donatorer - särskilt Isdell Family Foundation, Ilana och Sean Mercer, Paula Feldman, Bridging Peace Foundation och Fran Vogel - för deras generösa stöd för bevarandet av Kappapegojor. Ytterligare tack går till David Letsoalo, Paul Nkhumane, Lisa Martus och alla vid Kurisa Moya Nature Lodge (en storartad plats att besöka för att se Kappapegojor!)

MEDVETENHET OM KAPPAPEGOJORNA:

En gräsrotsansträngning

David Letsoalo är fågelguide vid Kurisa Moya Nature Lodge i Woodbush forest of Magoebaskloof, Limpopo - den andra största naturliga skogen i Sydafrika. Här berättar han om att inspirera den nya generationen bevarandeexperter:

“Kappapegojor är vackra, sociala och intelligenta fåglar och jag blir mycket berörd varje gång jag ser dem flyga ovanför mig eller då de balanserar i trädtopparna i sökan efter föda. De är fascinerande och underhållande fåglar oavsett om de putsar varandra, om de skaffar mat eller urholkar ett boutrymme. Jag har studerat papegojorna - i samarbete med WPT och University of Witwatersrand - under två år och jag koordinerar den årliga räkningen av Kappapegojor i Limpopo så jag har haft många möjligheter att observera hur de kommunicerar med varandra och tar hand om sina ungar. Det finns redan ett tryck på arten genom PBF, Psittacine beak and feather disease, men de är också under hot från boplundrare som tar ungar som de tänker sälja.

Jag är passionerad av dessa fåglar och deras bevarande liksom många andra i vårt samhälle. De olika grupperingarna i Magoebaskloof, Haenertsburg, Tzaneen, Kudu's River Valley och Politsi har fortsatt intresse och engagemang i att bevara dem.

“The Cape Parrot Educational Project”, (Utbildningsprojektet om Kappapegojorna), har fokuserat på många skolbarn, särskilt då i *Lerato Combined School* och *Hlalefa Primary School* som är belägna dit Kappapegojor säsongsmässigt kommer för att livnära sig på pekannötter. Så det är relevant för dessa barn att förstå varför de bör hedra och uppskatta dessa fåglar och hjälpa till med att skydda dem.

I en serie av dynamiska lektioner där man använder skraddarsydda spel, pussel, aktivitetskort och klistermärken för att inspirera och intressera barnen, har budskapet om dessa papegojors betydelse och deras bevarande förts ut. Genom tävlingar och priser blir barnen mera aktivt involverade och det ökade medvetandet bör resultera i ökad kunskap om fåglarnas betydelse i området och om vikten att skydda dem.

Projektet gör skillnad, ett barn åt gången, och detta ger hopp om att Kappapegojor kommer att synas på himlen ovan Limpopo i många ytterligare generationer.

Speciellt tack till Aeri Wittenburgh för att hon tog sig tid att som expert assistera med den grafiska designen av utbildningsmaterialet, till Trevor Hardaker som vänligen delade med sig av sina foton och Nicholas Bishop som designade teckningen av Kappapegojan som nu pryder klassrum över hela området.

UTGÖR KAPPAPEGOJORNA EN SÄRSKILD ART? ...OCH HAR DET NÅGON BETYDELSE?

Forskare vid University of KwaZulu-Natal analyserade nyligen genetiska prover från Kappapegojor med mål att en gång för alla avsluta den debatt som pågått i årtionden över deras taxonomiska status, dvs. ska dessa fåglar anses vara en egen art eller är de en underart till de papegojor som har beskrivits som beigehuvade (*Poicephalus robustus fuscicollis* and *P. r. suahelicus*) som är vitt spridda över södra Afrika?

Detta är inte en trivial fråga utan grundar sig i diskussioner över arters definition som har sysselsatt taxonomer sedan Darwins dagar.

Kategoriseringen har också stor betydelse för bevarandet. Eftersom de som arbetar med bevarande försöker att effektivt anslå resurser, är exempelvis IUCNs röda lista av allt mer ökande betydelse för att besluta vad som snabbt måste räddas och vad som är mindre brådskande.

De nya forskningsresultaten indikerade att den mest nutida gemensamma stamfadern av de två papegojarterna levde för 2.17 och 2.67 miljoner år sedan i sen pliocen till tidig pleistocen tid. Denna tid hade stora klimatvariationer med skogar och gräsområden som expanderade men samtidigt koncentrerades vilket ledde till isolering och spridda populationer.

Denna nya information banade väg för acceptansen att Kappapegojan var en specifik art av "Convention on International Trade in Endangered Species of Fauna and Flora" (CITES) 2016.

Det påverkade också "BirdLife International, IUCN Red-List authority for Birds", att ta en närmare titt på skillnader i morfologi, ljudbild, ekologi, beteende och graden av geografisk separation mellan förmodade arter.

Detta är de kriterier som använts när man utvärderat många artspliftringar i den nyligen uppdaterade *Checklist of the Birds of the World* (del Hoyo *et al.* 2014). Om man följer denna återutvärdering så bestämdes det att Kappapegojorna var tillräckligt olika i fjäderdräkt (grönare huvud, mörkare flygpennor och täckfjädrar på vingarna, mindre utbredd röd färg på honornas huvud), är mindre (tydligt mindre näbb) och har märkbart andra rop jämfört med de från *suahelicus/fuscicollis* för att klassificeras som en särskild art.

Kappapegojor kommer nu få sin hotstatus utvärderad för IUCN Red-List of Threatened Species (IUCNs röda lista med hotade fåglar).

De ikoniska 'Green and gold' (Övers. anm. MR: grönt och guld är Sydafrikas omåttligt populära rugbyslags färger) Kappapegojorna har under en tid ansetts vara starkt hotade i "South African Red Databook" och har lyckligtvis många passionerade stödjande individer och grupper som WPT, The Cape Parrot Project, The Cape Parrot Working Group, Explore Trees, BirdLife South Africa och andra som arbetar för deras skydd i Sydafrika.

ÄVENTYR VID BEVARANDE

Det är inte lätt att klättra upp i ett 15 meter högt träd.

Det är stor skillnad att klättra upp i ett 15 meter högt träd, försöka arbeta i det och samtidigt ha aror som utför en offensiv mot dig medan du ska arbeta.

Det är vad som hände en volontär inom Araprojektet i Costa Rica när hon snärjde in sig i toppen av ett träd när hon övade i att inspektera en nyligen uppsatt holk. Projektdirektören Sam Williams tog sig upp för att assistera då han såg hennes belägenhet. Men innan han kunde klättra upp i trädet anlände ett par ljusröda aror, vilka tidigare visat intresse för holken, och hetsade den antagna inkräktaren. Lyckligtvis tillstötte ett annat arapar, redo att slåss om denna fina boplats och drog uppmärksamheten till sig från den olyckligt placerade kvinnan i trädet. Detta gav Sam en chans att klättra upp i trädet, lossa volontären och få ner henne säkert på marken.

Bara en annan typisk dag i fält!

BOKRECENSION

Cornell Lab of Ornithology Handbook of Bird Biology - Third Edition
Irby J. Lovette and John W. Fitzpatrick
John Wiley and Sons, 2016

Alltsedan den första publiceringen 1972 av *Handbook of Bird Biology* av Cornell Lab of Ornithology, har den blivit entusiastiskt uppskattad av såväl fågel- (och papegoj-) skådare som studenter vid universitet och den är nu utgiven i sin tredje upplaga. Och vilken upplaga!

Den är tungviktig både i omfång och i information och den kommer tillsammans med Cornell's Companion Media Library online. Bidragsgivare från hela världen, experter inom ornitologi, har alla samarbetat för att presentera den senaste tillgängliga informationen.

Det finns ett stort antal diagram, bilder i färg, illustrationer, en omfattande ordförteckning men även kortare sådana inom kapitlen för snabb referens samt rikligt med referenser i slutet av varje kapitel för vidare kunskapsinhämtning. Det finns till och med bilder tagna med elektronmikroskop här och var om du vill se saker och ting på cellnivå.

Texten är avancerad men tydlig. Det finns mycket att absorbera men den är aldrig tråkig. Ett särskilt anmärkningsvärt kapitel är *Feathers and Plumages* (fjädrar och fjäderdräkt). Diversiteten hos fåglars fjädrar och dun är häpnadsväckande med sina olika strukturer, typer, funktioner och naturligtvis färger. Ett annat fängslande kapitel är *Avian Flight* (fåglarnas flykt).

Fastän boken inte handlar strikt om papegojor finns det många exempel (*se sidan 77 rörande könsfärgskillnader bland ädelpapegojor och sidan 140 för muterade undulatfärger*). Dessutom är det ett bra sätt för papegojentusiaster som önskar få kunskap och förstå lite om deras liv: diversitet och klassificering, evolution, fjädrar och fjäderdräkt, flykt, anatomi och fysiologi, födosök och föda, parning och socialt beteende, vokalt beteende, uppfödning av ungar, migration och spridning, populationers ekologi, sammanslutningar för de med fågelintresse och bevarande. Denna bok gräver bokstavligen ner sig i allt som kan relateras till fåglar. Ta en titt på avsnittet om de energikrav som ställs på en undulat som flyger i olika hastigheter i en vindtunnel. Där kan vi snacka detaljer.

Papegojentusiaster som är intresserade av hur favoritfåglarna fungerar både inuti och utanpå kommer att vara angelägna att få tag på denna grundliga text som är fullpackad av data och intressanta och ovanliga fakta.

Beställ ditt exemplar via webben: academy.allaboutbirds.org/textbook

---

9E ÅRLIGA KRYSSNINGEN FÖR PAPEGOJENTUSIASTER

November 10 - 20, 2017: Panamakanalen

Upplev de blåaste vatten och den bästa "sightseeingen" i världen! Utbilda dig vid de papegojseminarier som ges ombord och få en chans att se vilda papegojor vid våra exklusiva exkursioner.

En spektakulär kryssning för alla papegojentusiaster! Denna 10-dagarskryssning omfattar 6 hamnar såsom Princess Cays (Bahamas), Cartagena (Colombia), Panama Canal och Colon (Panama), Puerto Limon (Costa Rica) samt Georgetown (Cayman Islands).

Boka din plats idag!

carolstraveltime@gmail.com 1-510-200-5665 (USA)

ETT FRAMGÅNGSRIKT ÅR: FRAMSTEG FÖR BLÅSTRUPIGA AROR

AV José Antonio Díaz Luque, WPT Bolivia Program Manager/Blåstrupiga araprojektet

---

CITAT: Resultatet var att lyckas få åtta nya ungar flygfärdiga som tillskott till denna sköra population.. en utomordentligt stor framgång.

Ett år under vilket ett fältprojekt uppnår nästan allt som förutsatts är ett bra sådant. För de akut hotade blåstrupiga arorna är det dubbelt viktigt. Med färre än 200 individer i det fria räknas varje framgångsrikt år.

I SITT URSPRUNGLIGA OCH INHEMSKA BOLIVIA HAR DEN BLÅSTRUPIGA ARAN (*Ara glaucogularis*) uppvisat ett negativt mönster med häckningssvårigheter; ett minskande habitat och svår boplundring för handel ledde populationen till kritiskt låga nivåer under 80-talet. 2002 började World Parrot Trust stödja kritiska åtgärder för dessa vackra aror i Beni-regionen i Bolivia. Under nästa årtionde samlades inom det blåstrupiga araprojektet ny information om fåglarnas ekologi och de hot som fanns mot deras överlevnad. Uppfinningsrika åtgärder sattes in för att skydda fåglarna men populationen har kvarblivit på en envist låg nivå - huvudsakligen eftersom det reproduktiva antalet par fortfarande var lågt. Att tillägga är att under klimatologiskt och miljömässigt dåliga år gör fåglarna överhuvudtaget inga försök till häckning.

Dessa fakta driver vårt team att fortsätta vårt fältarbete alltmer ihärdigt år efter år. Den senaste i serien av ansträngningar med projektet var under 2016. Under 59 dagars undersökningar så kunde vi kartlägga en stor del av de blåstrupigas habitat, en av många viktiga uppgifter. Ett stort fokus av vår undersökningstid denna gång låg i ett nytt område, det stora sjöområdet i nordvästra Beni. Vi var speciellt intresserade av denna specifika plats, eftersom den har potential att vara en utmärkt plats för de blåstrupiga och lokalbefolkningen hade rapporterat att de sett fåglar där. Eftersom ingen tidigare hade undersökt området var vi inte säkra på att överhuvudtaget finna dem.

Vi avslutade en inledande resa dit i maj tillsammans med en grupp av institutioner såsom CIBIOMA, CLB och Natural History Museum of Santa Cruz och vi tillbringade 10 dagar med att genomsöka 215 km väg längs den amazonska och torra skogen, 35 km längs stränder med båt

och 18 km till fots i skogen. Denna massiva insats visade sig vara fruktlös, men det finns andra lovande delar i regionen som bör undersökas.

Sedan kom ett genombrott under sen oktober 2016, efter en mera noggrann 735 km resa med motorcykel, då vi lokaliserade en odokumenterad grupp av fåglar med minst 10 vuxna i "Municipal Protected Area of the Great Tectonic Lakes of Exaltación". Denna fågelgrupp var ny för vetenskapen men folk som bodde i området hade känt till fåglarna i mer än två årtionden. Även om populationen alltid varit liten så hade lokalbefolkningen sett den fördubblas under dessa år.

PROBLEM MED HÄCKNINGEN, SEDAN...

Den blåstrupiga aron lider av vad som skulle kunna kallas problem med rekrytering, dvs. föräldrafåglar misslyckas av olika skäl med att föda upp ungar som sedan kan utvecklas och få egna ungar i det fria. Det är där som vi kommer in och ger dem förutsättningarna att framgångsrikt ruva, kläcka och sköta om sina ungar tills dess de blivit vuxna.

Situationen är svår men detta senaste år har vi fantastiska nyheter. Vi fann tre olika blåstrupiga aron, alla med ägg. Så vi vidtog omedelbart några kritiska steg, nämligen att förhindra att rovdjur kunde klättra och nå bon genom att med minimal störning sätta upp metallkoner på de träd som hade bon för att skydda fåglarna under den känsliga tid då de ruvar på ägg och sköter sina ungar. Vi beskar också ett av träden för att hindra att boet kunde nås från närliggande träd.

Trots vår framgång i att skydda bon har vi ibland kunnat konstatera boplundring av okända rovdjur. Upptäckt av rovdjur är svår vid alla tidpunkter men särskilt nattetid så teamet installerade rörelsekänsliga kameror vid vart och ett av de tre bona för att se vad som hände. Vi kontrollerade kamerorna var 10:e dag för att se vad som fastnat på bild och för att byta batterier.

Boskyddet fungerade dock och vi hade ingen plundring vid något av de boträd som vi observerade.

Resultatet var att vi eventuellt kunde få ytterligare åtta nya flygga ungar som tillskott till denna sköra population. Det är en utomordentligt stor framgång och vi tillskriver denna de skyddsåtgärder som insatts.

AROR BEHÖVER TRÄD

Blåstrupiga arors liv är oupplösligt förbundet med träd - särskilt Motacú-palmer. *Attalea phalerata* är oerhört viktig för fåglarna både vad gäller föda och häckning. Olyckligtvis försvinner dessa träd och andra arter som Curupaú (*Anadathera colubrina*). Dessa träds värde för arorna kan inte överdrivas så förlusten av träden är ett allvarligt problem och åtgärder är viktiga.

För att börja råda bot på detta har teamet börjat arbeta med Biodiversity Research Center and Environment - Centro de Investigación en Biodiversidad y Medio Ambiente (CIBIOMA) för att etablera en plantskola med kapacitet att producera 5 000 plantor varje år för restaurering av habitatet och för att bygga en trädskola vid Blue-throated Macaw Conservation Centre. Vi har funnit att av tio växtarter i området erbjuder sex av dem möjligheter till föda och tre lämpas till att bygga bon.

Med användande av denna vitala information så började vi plantera ut 1 508 inhemska trädplantor och fick över 90 % etableringsframgång för ett 15 ha stort skogshabitat, en bra första början.

Vi planerar en omfattande satsning inom detta område under kommande år.

SAMHÄLLSFRÅGOR: MEDVETANDEGÖRA, ENGAGERA OCH INVOLVERA

Blåstrupiga aror är inte de enda som lever i området - det finns människor också. Inom fåglarnas område identifierade vi 16 viktiga landsbygdssamhällen baserat på deras relationer till arorna eftersom det alltid finns potential för interaktion, både bra och dålig, mellan de båda.

Lösningen är att utbilda och involvera människor. Projektteamet har under årtal utvecklat material för att skapa medvetande bland olika samhällen och under detta gångna år presenterade vi utbildningsprogram med bevarandeteman till över 2 800 människor, mestadels barn, och vi prioriterade de som bor närmast arorna. Programmet i de lantliga skolorna delas upp i åtta olika utbildningssteg. Barnen tar del i en frågesport om papegojor i början och sedan även i slutet av varje steg för att se hur mycket de har lärt sig om fåglarna. Dessutom nådde vi ett betydande antal människor vid festivaler och andra tillställningar. I en nära framtid avser vi anställa lokalbefolkning för att arbeta vid "Pampas del Yacuma Local Reserve" och därmed uppmuntra till ytterligare engagemang i arornas värld.

UPPFÖDNING OCH FRISLÄPPNING: NYTT KONCEPT FÖR DE BLÅSTRUPIGA ARORNA

Projektet har haft stor framgång inom ett nytt aktionsområde, nämligen uppfödning av aror för senare utsläpp i det fria. Det är en idé som erfordrat mycken tanke och planering. Vår slutsats, som erhållits efter värdefull erfarenhet genom frisläppning av andra papegojor, är att det kan vara ett livskraftigt medel att öka en vild population som har problem.

Vid bevarandecentrumet, som först etablerades i oktober 2012, nya häcknings- och flygvoljärer färdigställda i förberedelse för att mottaga fåglar som kommer från USA, UK och Kanada. Hoppet är att så småningom starta upp nya vilda populationer med försiktig reintroduktion av noggrant undersökta fångenskapsuppfödda fåglar.

ATT SE FRAMÅT

I framtiden ser vi inom blåstrupiga aroprojektet fram emot att vidareutveckla dessa pågående satsningar och dessutom expandera programmet i viktiga nya områden i norra och nordöstra delarna av deras utbredningsområde där vi hoppas finna nya populationer. Vårt återställningsprogram kommer att utökas och våra planer på att skapa ett nytt skyddat område i den södra delen av fåglarnas utbredningsområde har förverkligats.

Om allt fortsätter att gå bra så kommer vi att ha ytterligare uppmuntrande information under de kommande månaderna. Vårt uppriktiga tack går till de många supportrar och stiftelser som har gjort detta möjligt.

Bildtexter:

En teammedlem klättrar upp i ett träd för att kontrollera en holk

Utbildning + engagemang = stolthet i lokalt naturliv

En unge får en grundlig men varsam hälsokontroll

Ett vilt par iakttar då deras bo kontrolleras av WPT-teamet

Partners:

Under de gångna 12 månaderna har World Parrot Trust stärkt sitt samarbete med följande: Dirección General de Biodiversidad y Áreas Protegidas; Centro de Investigación en Biodiversidad y Medio Ambiente (CIBIOMA); Fundación para la Conservación de los Loros en Bolivia (CLB); Centro de Biodiversidad y Genética de la Universidad Mayor de San Simón (CBG-UMSS); Instituto de Investigación de la Facultad de Ciencias Pecuarias (IIFCP); Facultades de Ingeniería Agronómica, Veterinaria y Zootecnia de la Universidad Autónoma del Beni José Ballivián; Secretaría de Medio Ambiente del Gobierno Departamental del Beni; Centro Ecoturístico el Tábano Campestre; Honorable Alcaldía Municipal de la Ciudad de Trinidad; Honorable Alcaldía Municipal del Municipio de Loreto; Honorable Alcaldía Municipal de Santa Rosa del Yacuma;

FRIA TILL SIST - FRISLÄPPNING AV BRUNPANNADE CONURER

Artikel av Silvana Davino, Foton © ASM Cambaquara

Frisläppningsområdet ASM Cambaquara ligger på ön Ilhabela utanför Brasiliens atlantiska kust. Det grundades officiellt 2014 av Pablo Melero och Silvana Davino, och deras stab och volontärer räddar och rehabiliterar amasoner, conurer (Pyrrhura, rödstjärtsparakiter), Brotogerisparakiter och andra fåglar i olika situationer. Tack vare deras engagemang har nyligen 25 conurer återbördats till det fria.

FRISLÄPPNINGSSOMRÅDET CAMBAQUARA har tagit emot räddade conurer sedan 2013. De flesta gånger har ungarna flyttats från bona som är lokaliserade under taktegel på hus under häckningsperioden september - mars, eftersom fåglarna tenderar att skada elektriska ledningar och folk anser att de är alltför högljudda under natten.

Eftersom vi oroades över det ökade antalet inkommande ungar vilka måste handmatas och rehabiliteras innan frisläppning, så skapade vi en utvidgning av det existerande projektet och kallade det 'Conure Rehabilitators', conur-rehabiliterare. Lokalbon Sandra Tellefsen Pietzchke accepterade utmaningen som första kandidat. Hon har blivit mer och mer van vid situationen och arten och så här långt har hon skött tre kullar till det stadium då de börjar bli avvanda och börjar försöka äta fast föda.

I år var det emellertid annorlunda eftersom vi har tagit emot färre fåglar än vi förväntade oss. Vi mottog inte vår första kull förrän i slutet av oktober. Vi tror att denna reduktion beror på ett flertal orsaker, nämligen en försenad vår och en ökad medvetenhet hos lokalbefolkningen på grund av de utbildningskampanjer som vi gav i mars 2016.

Vi arbetade tillsammans med "The Environmental Department of the City of Ilhabela" med en presentation som förklarade att det är ett miljöbrott att ta ungar från sina bona och det tycks i viss mån ha blivit lyckosamt. De räddade ungarna går igenom flera stadier innan de kan frisläppas. De lever först i en uppvärmd kartong och förflyttas sedan till en mindre bur där de lär sig att själva ta för sig av mat. Efter det förflyttas de till ca 2 m stora voljärer där de kan lära sig att flyga och slutligen till de stora voljärerna där kullarna grupperas till en flock. Där lär de sig ytterligare färdigheter så att de kan släppas tillbaka ut till friheten.

Frisläppningen ägde rum på en solig söndag efter 12 dagars konstant regn. Totalt 25 brunpannade conurer (*Pyrrhura frontalis*) frisläpptes från fyra olika kullar. Det är alltid ett glädjefyllt ögonblick och de är alltid nyfikna. Dörrarna öppnas och några i taget lämnar de voljären och börjar undersöka omgivningarna. Vid detta ögonblick utstöter de ett härligt ljud. Sedan började de gå längre bort, klättrar på träden och upptäcker allt nytt. Plötsligt flyger alla iväg samtidigt men kommer snabbt tillbaka för att hålla sig runt omkring voljärerna och matningsstationerna. De upprepar detta om och om igen och varje gång flyger de lite längre bort.

Efter mer än en månad efter frisläppningen kommer de fortfarande tillbaka till matningsstationerna som förses med frukt, frö och vatten och fåglarna behåller relationen med varandra som syskon. Men de bildar också enda blandad stor flock som flyger över Cambaquara-skogen.

Att fåglarna fått sin frihet och att människorna jobbat tillsammans för att uppnå detta mål är ett ögonblick att fira. Tack till vår volontär Sandra, företrädarna från 'Environmental Police',

Environmental Department of the City of Ilhabela, institutionen Ilhabela Sustentavel NGO, Ilhabela State Park och vårdaren Eduardo. Detta arbete sponsras delvis av WPT.

*Se PsittaSceneupplagorna Summer/sommar 2015 och Summer/sommar 2016 för mer information om on ASM Cambaquara.

Bildtexter:

(motsatt sida) Frihet! (överst till vänster) Handmatning av en av ungarna.

(nederst till vänster) Fåglar som lockas med föda för att flyga ut ur voljären.

(överst till höger) Observatörer bevittnar frisläppningen. (i mitten till höger) Frisläppta fåglar vid en av matningsstationerna. (nedtill höger) Sökande efter lokal föda.

PSITTANYTT

FJORD-KAKAPOPULATIONEN ÖKAR KRAFTIGT

Det finns goda nyheter för åtminstone en vild Kaka-population (*Nestor meridionalis*). Forskare har sett en kraftig ökning i antalet i en Fjordlandskog på sydön på Nya Zeeland. Tjugo gånger så många ungar och fyra gånger fler honor har återfunnits vilket är ett gott tecken på återhämtning av arten som är listad som 'starkt hotad' av IUCN. Den nuvarande statistiken bådär gott för denna populations fortsatta stabilitet eftersom tidigare siffror tydde på att det fanns många fler hanar. Den senaste ökningen betyder att hane-till-hona-fördelningen har börjat jämnas ut igen vilket hjälper till att normalisera häckningen.

Läs mer på: tinyurl.com/zs6po28

ARUBA HAR UTSETT 'PRIKICHI' TILL NATIONALFÅGEL

Ministerrådet på Aruba har den 7 februari 2017 svarat på ett förslag från 'Aruba Bird Conservation' och godkänt förslaget att utse 'Prikichi', eller den brunstrupiga parakiten (*Eupsittula pertinax arubensis*), till Arubas nationalfågel. Underarten förekommer endast på Aruba och man hoppas på att genom att höja dess profil kommer medvetenheten om den och om Arubas andra endemiska djur öka.

Läs mer på: tinyurl.com/z5xvk4y

FORTSATT SVÅRT FÖR KORTNÄBBBADE SOTKAKADUOR

Enligt Birdlife Australia har Perths norra population av kortnäbbade sotkakaduor (*Zanda latirostris*) minskat med 53 % sedan 2010. Minskningen beror på avverkning och utebliven återplantering av tallskog i Gngangara-Yanchep-Pinjar i norra delen av staden där fåglarna äter och håller till. Sotkakaduorna började använda tall som födoämne i detta område efter att de förlorat sina traditionella Banksia-skogsområden. Tjänstemän har erkänt minskningen av sotkakaduorna och planerar åtgärder för att skydda arten, vilket inkluderar skapandet av hundratals konstgjorda häckningsplatser samt plantering av 5 000 hektar tall.

Läs mer på: tinyurl.com/jbd2nvk

HYLLNING TILL LINDA NELSON WITTKOFF. SKRIVEN AV EMILY ROBINSON

Den 5:e februari år förlorade papegojvärlden en av dess sanna hjältinnor, Linda Wittkoff, som gick bort i en ålder av 79 år. 1999 köpte Linda och hennes man en dyrbar bit av den atlantiska regnskogen nära São Paulo i Brasilien vilken senare blev en del av Lymington Foundation. Här främjade Linda kläckning och skötsel av ungar till hotade arter såsom guldkakaduer, hyacintaror och till och med harpyjas. År 2005 blev Lymington värd för två spixaror, Flor och Presley, den

senare den berömda fågel som mirakulöst överlevde i Colorado 2002 och som levde under Lindas kärleksfulla kamratskap till hans död 2014

Det var ett stort privilegium för mig att besöka Lymington 2012 där jag förvånades över den obrutna energi som den då 75-åriga Linda uppvisade i samband med de fysiskt mödosamma uppgifter för att sköta om deras många skyddslingar. Jag bevittnade i första hand hennes tillgivenhet till Presley, spixaran, och de många andra fåglar i deras vård varav några räddats ur tragiska omständigheter. Jag hade också den stora glädjen att observera den nyligen frisläppta populationen av lilabröstade amasoner, ett introduktionsprojekt i samarbete mellan Lymington, World Parrot Trust och Brazilian Institute for Natural Resources (IBAMA). Men det som imponerade mest på mig var den oförtröttliga energi, passion och kärlek med vilken Linda drev bevarandet av papegojor, en kärlek som förde henne genom detta Sisyfos-arbete mot det som kunde tyckas vara omöjliga odds. Om det finns något som kan sägas vara ett liv väl levt så levde Linda det. Hon saknas!

PAPEGOJOR I DET FRIA: GRÅ JAKO (PSITTACUS ERITHACUS)

“**Morgondrama i trädgården!** En av våra återkommande grå jako-besökare höll sig för sig själv när några svartvita näshornsfåglar (*Bycanistes subcylindricus*) beslöt sig för att ta över hans främsta sittplats.

Papegojan stod på sig ett litet tag och de såg nästan ut att ha en vänskaplig pratstund - eller så utbytte de förolämpningar? - innan han till slut lämnade näshornsfåglarna för sig själv.”

Foto © Sherry McKelvie, Wildlife Photography, Kampala, Uganda

---

Få tillgång till tidigare utgåvor av PsittaScene på www.psittascene.org